

aangrenzende deelen van Frankrijk, zóó gelijkend zijn, dat de vraag slechts door het vangen van geringde vogels zal kunnen opgelost worden."

Mayaud (6) noemt onder de vele voor Frankrijk beschreven rassen *britannica* niet, evenmin als Niethammer (7) voor Duitschland.

Ticehurst vermeldt omtrent den trek van *britannica* (9): „Migration. — British Isles. — Flocks and migrates locally autumn and winter (regular E. coast end. Sept. to first week Nov.) and some may emigrate. One English bird has reached S. Ireland and a second apparently reached Holland and returned."

De laatste zinsnede, die in de éérste uitgave (bedoeld in het Practical Handbook) niet voorkomt, doelt klaarblijkelijk tevens op het hier medegedeelde.

Op grond van het bovenstaande kan *britannica* als een nieuwe vorm in de nederlandsche avifauna worden opgenomen.

Literatuur.

1. G. A. Brouwer, in van Oort-Brouwer, De Vogels van Nederland, V, Den Haag 1935, p. 192/193.
2. P. A. Hens, Avifauna der Nederlandsche Provincie Limburg, Maastricht 1926, p. 168-169 en 172.
3. —, Subspeziesfragen in Holland, Proceedings of the VIIIth Int. Ornithol. Congress at Amsterdam 1930, 1931, p. 447.
4. G. C. A. Junge, Resultaten van het ringonderzoek betreffende den vogel-trek., XXIV (slot), Limosa, 10, 1937, p. 159.
5. J. G. van Marle, De Nederlandsche Vogels, I, 1937, p. 89.
6. N. Mayaud c.s., Inventaire des Oiseaux de France, Paris 1936.
7. G. Niethammer, Handbuch der deutschen Vogelkunde, I, 1937, p. 51.
8. E. D. van Oort, De Vogels van Nederland, V, Den Haag 1935, p. 191.
9. N. F. Ticehurst, The Handbook of British Birds, I, 1938, p. 59.
10. H. F. Witherby, The Handbook of British Birds, I, 1938, p. 60.
11. H. F. Witherby and E. P. Leach, Movements of ringed birds from abroad to the British Isles and from the British Isles abroad, Brit. Birds, 31, 1937, p. 16.

Den Haag, Januari 1939.

Ornithologie van Nederland

1939, 1e mededeling.

Naar bij de Redactie ingekomen gegevens samengesteld

DOOR

TEN KATE.

De koude-periode in December 1938.

Tijdens de periode van zeer strenge koude in December 1938 kwamen vele vogels om het leven, hoewel de sterfte veel minder was dan in Februari 1929, toen de vorst zoveel langer aanhield. Evenals toen zochten ook nu grote scharen watervogels hun toevlucht in het weinige nog open water,

waar vaak zeer bonte gezelschappen verzameld waren. Hieronder volgen enkele gegevens, die aan de Redactie werden toegezonden.

Slachtoffers uit de omgeving van Den Haag en Scheveningen.

Sturnus vulgaris — **Spreeuw**: veel slachtoffers. Verscheiden ex. raakten bevroren, doordat ze in voor hen neergezet drinkwater gingen baden. In een verwarmd vertrek herstelden deze volkomen hulpeloze ex. weder, maar vele ex., die niet opgemerkt werden, zullen op die wijze hun dood hebben gevonden.

Alauda arvensis — **Veldleeuwerik**: in verscheiden tuintjes in de buitenwijken zochten leeuweriken beschutting tegen de felle koude wind; de meeste ex. stierven echter.

Lullula arborea — **Boomleeuwerik**: één vondst is mij bekend.

Anthus pratensis — **Graspieper**: idem.

Turdus ericetorum philomelos — **Oostelijke zanglijster**: 2 vondsten.

Turdus pilaris — **Kramsvogel**: idem.

Tyto alba — **Kerkuil**: 1 vondst.

Nyroca ferina — **Tafeleend**: 1 ♂.

Nyroca marila — **Toppereend**: 1 ♂.

Bucephala clangula — **Brilduiker**: 1 ♂ ad.

Mergus albellus — **Nonnetje**: 3 ex. (2 ♂♂ ad.).

Podiceps ruficollis — **Dodaars**: 1 ex.

Haematopus ostralegus — **Scholekster**: 3 ex.

Arenaria interpres — **Steenloper**: 1 ex.

Crocethia alba — **Drieteenzandloper**: 4 ex., waarvan 1 met noorse ring (zie p. 35).

Calidris canutus — **Kanoetstrandloper**: 3 ex.

Calidris alpina — **Bonte strandloper**: vele ex., vooral op de stenen pieren bij de haven te Scheveningen; een 20-tal gave ex., verzameld door jongelui, die er vóór zonsopgang op uit trokken om de bonte kraaien vóór te zijn. Deze maakten er korte metten mee, getuige de vondsten van nog tal van aangepikte en half opgevreten strandlopers. Snavelmaten 30—35 mm.

Tringa totanus — **Tureluur**: 5 gave ex., waarvan er 3 (alle ♀♀) volgens de maten tot de vorm ***robusta*** gerekend moeten worden.

Limosa lapponica — **Rosse grutto**: 1 ex.

Capella gallinago — **Watersnip**: 1 ex.

Gallinula chloropus — **Waterhoentje**: vele ex.

Fulica atra — **Meerkoet**: vele ex.

(G. A. L. Bisseling).

In en bij het open water van het Ververschingskanaal en in de Scheveningsche haven telde ik op 31 December 1938, behalve zeer veel ex. van de gewone meeuwsoorten: ***Anthus spinoletta littoralis*** — oeverpieper: verscheiden ex.; ***Anser fabalis*** — rietgans: aanvankelijk 5, later 2 ex.; ***Branta bernicla*** — rotgans: 1 ex.; ***Anas platyrhynchos*** — wilde eend;

Anas strepera — krakeend: 5 ex.; *Anas penelope* — smient: $\pm$ 10 ex.; *Nyroca fuligula* — kuifeend: zeer veel; *Nyroca marila* — toppereend: honderden; *Bucephala clangula* — brilduiker: 8 ex.; *Mergus merganser* — groote zaagbek: 1 ♂ en vele ♀♀; *Mergus serrator* — middelste zaagbek: 5 ♀♀; *Mergus albellus* — nonnetje: tientallen; *Podiceps ruficollis* — dodaars: verscheiden ex.; *Tringa hypoleucos* — oeverlooper: enkele ex.; *Tringa totanus* — tureluur: enkele ex.; *Capella gallinago* — watersnip: vele ex.; *Lymnocyptes minimus* — bokje: 1 ex.; *Larus minutus* — dwergmeeuw: 1 ex.; *Gallinula chloropus* — waterhoen: zeer vele ex.; *Fulica atra* — meerkoet: zeer veel ex. (M. H. Kleijn).

Slachtoffers uit de omgeving van Kampen en het Kampereiland.

***Sturnus vulgaris* — Spreeuw:** zelf ontving ik een dood ex. en een halfbevoren vogel, die ik later geringd weer vrij liet; een mijner leerlingen meldde mij 3 andere slachtoffers.

***Parus coeruleus* — Pimpelmees:** ik ontving 1 ex., dat reeds stervende was.

***Turdus ericetorum* — Zanglijster:** een mijner leerlingen vond in een polder 1 dood ex.

***Turdus musicus* — Koperwiek:** ik ontving 1 dood ex.

***Alcedo atthis* — IJsvogel:** 1 ex. vloog tegen een venster van een huis aan de IJssel; werd weder vrij gelaten, maar kwam vermoedelijk toch om.

***Ardea cinerea* — Blauwe reiger:** dode ex. werden mij niet gebracht; wel toefden enkele ex. in min of meer uitgeputte toestand bij de wakken in de IJssel. Bij het invallen van en nog tijdens de vorstperiode trokken geregeld troepjes reigers zuidwaarts over. (Ruim twee maanden later vond een mijner leerlingen 2 dode reigers, die vermoedelijk nog tot de koude-slachtoffers behoorden).

***Botaurus stellaris* — Roerdomp:** een beroepsjager vond 4 dode ex. aan een wak aan de kust van het Kampereiland. Naar aan een mijner leerlingen werd medegedeeld, zouden ook elders bij Kampen enige dode roerdompen zijn aangetroffen; hij kon ter plaatse echter niets meer vinden. Overigens schijnt de soort er zich ditmaal tamelijk goed doorheen geslagen te hebben: geregeld, zowel tijdens- als direct na de vorst werden roerdompen geobserveerd, vaak op de veldmuizenjacht in de weilanden.

***Anas platyrhynchos* — Wilde eend:** in een wak in de IJssel toefde een woerd met een lamme, vermoedelijk bevroren vleugel.

***Anas crecca* — Wintertaling:** een leerling trof in het stadsplantsoen een dood ex. aan.

***Nyroca fuligula* — Kuifeend:** een halfbevoren ex. werd in een straat gegrepen; de volgende dag liet ik het thans weer montere ex., geringd, in een wak weer los, maar het kwam tenslotte toch om.

***Podiceps ruficollis* — Dodaars:** persoonlijk zag ik 2 dode ex. bij een wak in de IJssel en een derde, stervend, ex. in een ander wak. Nog enkele verdere gevallen werden mij gerapporteerd. Enige dodaarsjes zochten — evenals enkele nonnetjes, *Mergus albellus* — hun toevlucht in zeer

kleine bijten, die in de plantsoengrachten waren gehakt voor de tamme zwanen en eenden.

***Rallus aquaticus* — Waterral:** de bewaker van het Kampereiland vond na de vorstperiode restanten van minstens 3 ex.

***Gallinula chloropus* — Waterhoen:** bij de wakken in de IJssel enkele uitgevreten restanten; een leerling vond een dood ex. in een polder. Overigens bleven ook vele ex. in leven: direct na de allerstrengste koude zag ik o.a. in een uiterwaard 7 ex. voedsel zoeken.

***Fulica atra* — Meerkoet:** een aantal kwam om, maar volgens den bewaker van het Kampereiland waren er aldaar in deze winter opvallend weinig koeten. Bij de IJsselbrug werd een troep door voederen in leven gehouden. (t. K.).

Gedurende deze koudeperiode was het aantal wakken in de IJssel bij Kampen opvallend groot, een omstandigheid, waaraan veel watervogels hun in leven blijven dankten. In en bij een wak direct beneden de IJsselbrug telden wij op 25 December 1938, behalve zeer veel gewone meeuwen: *Ardea cinerea* — blauwe reiger: 1 ex.; *Anas platyrhynchos* — wilde eend: 2 ex.; *Nyroca fuligula* — kuifeend: 19 ex.; *Bucephala clangula* — brilduiker: 3 ex.; *Mergus merganser* — grote zaagbek: $\pm$ 60 ex., meest $\sigma\sigma$ ad.; *Mergus albellus* — nonnetje: enige ex.; *Podiceps ruficollis* — dodaars: 8 ex.; *Larus marinus* — mantelmeeuw: 8 ad. ex.; *Fulica atra* — meerkoet: 57 ex.

Ook in alle andere wakken kon men geregeld diverse eendsoorten, meerkoeten, dodaarsjes etc. aantreffen. (t. K.).

Slachtoffers uit de provincie Friesland.

***Sturnus vulgaris* — Spreeuw:** Uit Leeuwarden ontving ik 1 halfdood ex.; uit Grouw ontving ik een ex., dat 30 Nov. '38 op Helgoland was geringd (zie p. 34), terwijl mij vandaar verscheiden slachtoffers werden gerapporteerd; uit Mildam (ten Zuidoosten van Heerenveen) ontving ik eveneens een ex. met Helgolander ring (waarvan de ringplaats nog niet werd gemeld), dat met andere ex. in een schuurtje werd gevonden; volgens mededeling van den heer Hoekstra uit Koudum bezweken ook in de Zuidwesthoek veel spreeuwen. Volgens courantenberichten overnachtten vele spreeuwen in schoorstenen, nissen etc.

***Fringilla coelebs* — Vink:** 2 ex. (resp. uit Leeuwarden en Koudum).

***Turdus musicus* — Koperwiek:** 1 halfbevangen ex. gezien, dat de volgende dag stierf (onder Rijperkerk); ook de heer Hoekstra uit Koudum meldde bezweken „lijsters” voor de Zuidwesthoek.

***Erithacus rubecula* — Roodborst:** de heer Hoekstra uit Koudum rapporteerde bezweken ex. voor de Zuidwesthoek.

***Alcedo atthis* — IJsvogel:** ik ontving 4 ex., terwijl er volgens mij gedane mededelingen nog meer sneuvelden en ook na de vorst op bepaalde overwinteringsplaatsen de ijsvogels, die er vóór de vorst waren, niet meer werden gezien.

***Ardea cinerea* — Blauwe reiger:** ik ontving berichten over enkele slachtoffers, doch waarschijnlijk sneuvelden er vele.

***Botaurus stellaris* — Roerdomp:** ik ontving 1 ex. en kreeg berichten over twee andere ex., die gevangen waren resp. te Grouw en te Wolvega. Kort na de koude werden er onder Grouw al weer twee waargenomen; naar mijn gegevens waren er minder slachtoffers dan in de vorige koudeperioden.

***Nyroca ferina* — Tafeleend:** 1 ex. (volgens den heer Hoekstra) in de Zuidwesthoek.

***Calidris alpina* — Bonte strandloper:** 1 ex. ontvangen.

***Capella gallinago* — Watersnip:** te Huizum kwam een ex., door koude bevangen, uit de lucht vallen en stierf spoedig; twee dagen later ontving ik weer een dood gevonden ex.

***Rallus aquaticus* — Waterral:** 1 ex. ontvangen, uit Koudum.

***Gallinula chloropus* — Waterhoen:** ik ontving 2 gevangen en 1 stervend ex. en later nog een ex., dat midden in Leeuwarden in een tuin was neergekomen. Ik kreeg de indruk, dat vooral deze soort zwaar heeft geleden. Volgens den heer Hoekstra te Koudum bezweken er ook in de Zuidwesthoek veel.

***Fulica atra* — Meerkoet:** een aantal kwam om; ook in de Zuidwesthoek, volgens de gegevens van den heer Hoekstra te Koudum. Overigens schijnen ze in het begin van de koude — m.i. doordat deze plotseling inviel — in massa te zijn weggetrokken. Ook van andere zijde werd mijn aandacht er op gevestigd, dat er zo weinig meerkoeten gebleven waren. In dit verband is het geval interessant van een ex., dat twee jaar geleden tijdens de koude te Huizum werd gepakt, na de koude geringd werd vrijgelaten, en op 1 Januari 1939 in Frankrijk vertoefde. (G. Bosch).

Tenslotte enkele losse gegevens:

***Alcedo atthis* — IJsvogel:** in het Naardermeer was een ex. wegens een grote ijsklomp aan de staart niet in staat te vliegen (mededeling van den heer Marres, ter vergadering op 29 Jan. j.l.); in Blokzijl zag ik een opgezet ex., aldaar omgekomen tijdens de koude. (t. K.).

***Ardea cinerea* — Blauwe reiger:** bij Batenburg (G.) werd volgens mij gedane mededeling in de omgeving van de eendekooi aldaar een ex. dood gevonden. (t. K.).

***Botaurus stellaris* — Roerdomp:** In de eendekooi te Batenburg (G.) werd naar mij werd medegedeeld, een ex. dood aangetroffen, terwijl een 2e ex. in de buurt, eveneens dood, werd gevonden. (t. K.).

***Loxia c. curvirostra* L. — Kruisbek.**

Op 31 Januari 1939 zag ik nabij het Ringstation Wassenaar 8 stuks luid lokkende kruisbekken over het Koningsbosch vliegen. Te voren had ik aldaar op 1 October 1938 één (geelgroene) kruisbek roepend in de top van een zeepijn waargenomen. (J. C. Koch).

***Calcarius l. lapponicus* (L.) — IJsgors.**

Behalve de in Limosa, 11, p. 122, vermelde, aan het Ringstation Wassenaar in September 1938 gevangen en waargenomen 8 ijsgorzen, werden in October nog 3 stuks gevangen, te weten: op 16 en 20 October 1938 telkens een ♀ en op 21 October een ♂.

***Phylloscopus collybita* subspec. — Tjiftjaf.**

Op 6 December 1938 hoorde ik in de nabijheid van het Ringstation Wassenaar de loktoon van een tjiftjaf, die zooals bekend is, verschilt van die van de fitis. Het herhaaldelijk uiten van den loktoon maakte het mij mogelijk het vogeltje te midden van de duindoornstruiken te ontdekken en in den kijker te nemen. Behalve dat het aldoor wat van de takjes te pikken had, ving het af en toe een nog vliegend mugje. Onder volkomen gelijke omstandigheden zag en hoorde ik nog een dergelijken vogel op 14 December daaraanvolgende. Of dit hetzelfde ex. was of een ander, was natuurlijk niet na te gaan, evenmin tot welken vorm deze tjiftjaf behoorde.

Op 10 November 1938 was aan het ringstation nog een ex. van den vorm *collybita* geringd. (J. C. Koch).

Volgens de Nederl. Vogels, p. 224, waren tot nu toe twee December-waarnemingen bekend: 7 Dec. 1930, Stein, L. en 12 Dec. 1887, Den Haag. (t. K.).

***Sylvia a. atricapilla* (L.) — Zwartkop-tuinfluit.**

In November 1938 zag ik bij een liefhebber in de kooi een ♂ zwartkop-tuinfluit, die op 1 November 1938 in Den Haag was gevangen. (J. C. Koch).

Er zijn verschillende November-waarnemingen bekend, zelfs ook twee December- en drie Januari-vondsten. (Zie de Nederl. Vogels, p. 256). (t. K.).

***Phoenicurus ochrurus gibraltariensis* (Gm.) — Zwarte roodstaart.**

Op 10 December 1938 nam ik te Arnhem in de tuin nog een zwarte roodstaart, ♂, waar. (J. N. van den Brink).

Voor vroegere winter-waarnemingen zie de Nederl. Vogels, p. 300 en Ardea, 27, p. 115. (t. K.).

***Accipiter gentilis* subsp. — Havik.**

Terwijl zich aldaar vroeger slechts zelden een havik in het winterhalfjaar vertoonde, namen de jachtopzieners te Werkhoven najaar en winter 1938 voortdurend een of twee haviken waar. Mogelijk zijn het zwervers en staat deze waarneming in verband met het grooter aantal broedparen in ons land. (J. N. van den Brink).

***Halieetus a. albicilla* (L.) — Zeearend.**

Op 20 December 1938 zag ik te Leeuwarden een zeearend overvliegen in Z.Z.W.-richting. (G. Bosch).

***Cygnus bewickii* (?) — Kleine (?) zwaan.**

Op terugtrek wijzen de volgende waarnemingen: op 20 Febr. 1939 trokken, volgens mij gedane mededeling, 4 ex. te Mildam (ten Zuidoosten van Heerenveen) vrij laag in noordelijke richting. Zelf zag ik op 24 Februari 5 ex. binnen schots-afstand overtrekken in N.N.O.-richting boven het Prinsenhof onder Eernewoudse; zeer waarschijnlijk betrof het hier *Cygnus bewickii*, de kleine zwaan. (G. Bosch).

***Netta rufina* (Pall.) — Krooneend.**

Op 30 November 1938 schoot een beroepsjager aan de kust van het K a m p e r e i l a n d van twee langsvliegende krooneenden 1 ex. af; de vogel, een ♀, bevindt zich in mijn collectie. Op dezelfde datum in 1936 werden aldaar ook 2 voorwerpen aangetroffen, zie Limosa, 10, p. 63. (t. K.).

***Fulmarus gl. glacialis* (L.) — Noordse stormvogel.**

Op 23 Februari 1939 werd een noordse stormvogel aangetroffen in een tuin te B l o k z i j l. Pogingen om de vogel in het leven te houden mislukten, daar hij alle voedsel weigerde. Het ex., een ♀, van de donkere kleurphase, bevindt zich in mijn collectie.

Hoewel de soort tegenwoordig langs de Noordzeekust geenszins zeldzaam is, zijn mij uit de literatuur geen vondsten uit het Zuiderzeegebied bekend. (t. K.).

***Podiceps auritus* (L.) — Kuifduiker.**

Op 31 December 1938 werd te W a g e n i n g e n een kuifduiker bemachtigd. De vogel bevindt zich thans in het bezit van den Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen. (Jb. van de Peppel).

Voor zoetwater-waarnemingen uit vroegere jaren zie men ook Orgaan Cl. N. V., 9, p. 145. (t. K.).

***Tringa totanus subspec.* — Tureluur.**

Op 18 December 1938, den 2den dag van ijzige koude met fellen N.O.-wind zag ik aan den mond van het Ververschingskanaal te S c h e v e n i n g e n bij eb 18 stuks tureluurs, die in de slibberige drooggevallen en nog niet bevroren zandplaten voedsel trachtten te zoeken. Daar later terzelfder plaatse doode ex. van den vorm *robusta* gevonden zijn (zie p. 27), is het niet uitgesloten, dat de geziene vogels of enkele daarvan ook tot dien vorm behoorden. (J. C. Koch).

***Limosa l. limosa* (L.) — Grutto.**

Reeds op 9 Februari 1939 zag de bewaker van het K a m p e r e i l a n d tijdens de eendenjacht, een grutto aan de kust langs vliegen. Ook in 1932 vertoonden zich 2 grutto's op die datum (Vogels Zuiderzeegebied, p. 37). Dat de terugtrek dit voorjaar wel zeer vroeg plaats heeft, blijkt meer dan uit het waarnemen van deze enkeling uit de mededelingen (in litteris) van den heer G. Bosch te Leeuwarden, wien werd bericht, dat de eerste grutto's bij W a r t e n a op 23 Februari werden gezien, terwijl hij zelf op 24 Februari 12 of 13 ex. waarnam bij G r o u w. (t. K.).

***Larus minutus* Pall. — Dwergmeeuw.**

Omstreeks 12 November 1938 werd, volgens mededeling van ons medelid, J. L. H. H a z e l o o p, in de W i e r i n g e r m e e r p o l d e r een dwergmeeuw dood aangetroffen. De vogel was 1½ jaar te voren in Oost-Pruisen geboren (zie dit no., p. 35). (t. K.).

***Stercorarius parasiticus* (L.) — Kleine jager.**

Op 4 November 1938 werd bij M e d e m b l i k een kleine jager aangetroffen; de vogel, een ♀, van de lichte phase, bevindt zich thans in mijn collectie. (J. R. H. Schaank).

Voor waarnemingen aan de oude Zuiderzeekust zie men Vogels Zuiderzeegebied, p. 61 en Limosa, 10, p. 66. (t. K.).

***Porzana pusilla intermedia* (Herm.) — Kleinst waterhoen.**

Bij een praeparateur ontdekte ik een opgezet exemplaar van het kleinst waterhoen, dat in September 1938 even buiten Hoorn door een jongen dood gevonden was; het voorwerp bevindt zich thans in mijn collectie; de sexe is onbekend. (J. R. H. Schaank).

Uit de periode na het verschijnen van de lijst van van Oordt en Verwey in 1925, zijn slechts twee waarnemingen in de literatuur vermeld: ♂, 13 Juni 1935, Boyl, Fr. (coll. Fries Nat. hist. Museum; Orgaan Cl. N. V., 8, p. 139) en een ex., dat begin September 1936 vele malen werd gezien bij Amsterdam (Ardea, 26, p. 224). (t. K.).

Kampen, 28 Februari 1939.

Terugvondsten van in het buitenland geringde vogels, 12

namens de Redactie medegedeeld

DOOR
TEN KATE.

***Coloeus monedula* — Kauw.**

Zweedse, in Limburg.

Göteborg 27527, ♂ juv. 11 Juni '35 te Zärbo, Gästrikland, + (geschoten) 11 Dec. '38 bij Maastricht. (Nat. hist. Maandblad Limburg, 28, p. 7).

***Sturnus vulgaris* — Spreeuw.**

Zweedse, in Groningen.

Stockholm Y 9744, ♂ juv. 24 Mei '38 te Hede, St. Pederssocken, Älvsborgslän, + ± 10 Aug. '38 bij Uithuizen. (Fauna och Flora, 1938, p. 265).

Letlandse, in Noord-Holland.

Riga 88296, ♂ juv. 2 Juni '38 te Rideli (57° 8' N, 23° 6' O), + (dood gevonden) 23 Jan. '39 te Huisduinen. (Museum Leiden).

Poolse, in Noord-Holland.

Varsovia F 110847, ♂ juv. 29 Mei '38 te Godzianow, Wojwodschaf Warszawa (51° 54' N, 20° 3' O), + (dood gevonden) 2 Jan. '39 in de waterleidingduinen te Wijk aan Zee. (Museum Leiden).

Poolse, in Zuid-Holland.

Varsovia F 118593, ♂ juv. 7 Juni '38 te Ostroleka, Wojwodschaf Bialystok (53° 5' N, 21° 34' O), + (stervend) 22 of 23 Dec. '38 te Rotterdam. (J. P. Strijbos en Museum Leiden).

Poolse, in Utrecht.

Varsovia F 117532, ♂ (leeftijd?) 24 Juni '38 te Strzekna, Wojwodschaf Warszawa (51° 49' N, 19° 56' O), + (gevangen en vrijgelaten) 24 Dec. '38 te St. Maartensdijk. (Museum Leiden).

Duitse, in Gelderland.

Helgoland 607616, ♂ juv. 31 Mei '38 te Ihlbeck, Kreisland Hadeln, Niederelbe, Hannover, + (gevangen en vrijgelaten) 18 Oct. '38 te Harderwijk. (Museum Leiden).